

Asia: VN/874/2021

Lausuntopyyntö käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon toimintapolitiikan ja kansallisen ohjelman päivittämisestä sekä ympäristövaikutusten arvioinnista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Eurajoen Olkiluodossa TVO ja Fortumin omistama Posiva Oyj:n käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituspaikka Onkaloon on päätetty sijoittaa Loviisan (LO1 ja LO2) ja Olkiluodon (OL1, OL2 JA OL3) nykyisten voimalaitosyksiköiden voimaloista käytettyä ydinpolttoainetta (ydinenergialaki) ja VLJ - luolaan matala-aktiivista voima-laitos- tai muuta radioaktiivista jätettä (säteilylaki).

Lausuntopyynnön liitteenä olevissa asiakirjoissa on mainittu, että käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon tilanne on Suomessa hyvä. Suomessa on lainsäädännöllä huolehdittu käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen loppusijoituksesta. Suomessa ydinlaitoksen luvanhaltijat ovat vastuussa toimintansa yhteydessä syntyvien käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisten jätteiden huollon suunnittelusta ja toteuttamisesta. Eurajoen kunnan näkökulmasta on tärkeää päivittää käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon toimintapolitiikkaa ja kansallista ohjelmaa säännöllisesti nopeasti muuttuvan yhteiskunnan tarpeita vastaavaksi. Eurajoen kunta katsoo myös, että nyt käynnistetty työ mm. ympäristövaikutusten ja -riskien arvioinnin päivittämisestä on tärkeää ja lisää turvallisuutta alueellaan.

Kansallisella tasolla kaikilta uusilta toimijoilta edellytetään konkreettisia suunnitelmia käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon järjestämiseksi jo ydinvoimalaitoksen suunnitteluvaiheessa. Myös suurimmalle osalle tutkimuksesta, lääketieteestä ja teollisuudesta syntyvälle radioaktiiviselle jätteelle on olemassa toimiva jäte-huoltoreitti. Toimintapolitiikan ja kansallisen ohjelman päivitystyön ei odoteta aiheuttavan merkittäviä muutoksia vallitsevaan tilanteeseen.

Koska kansallinen ohjelma tulee luomaan entistä ohjaavimmat puitteet hankkeiden lupa- ja hyväksymispäätöksille, Eurajoen kunta edellyttää, että sitä on kuultava ennen lupien ja päätösten myöntämistä silloin, kun lupa tai hyväksyminen koskee Eurajoen kunnan alueella tapahtuvaa käytetyn polttoaineen tai voimalaitosjätteen loppusijoitusta tai muun radioaktiivisen jätteen sijoittamista tai silloin kun nykyisen luvan tai hyväksynnän laajuutta aiotaan muuttaa. Eurajoen kunta on toistaiseksi käsitellyt vain yllä lausunnon alussa erikseen mainittujen jätteiden sijoittamisen alueelleen.

Eurajoen kunta näkee erittäin tärkeänä, että se saa kuultavaksi suunnitelmat alueelleen aiotuista käytetyn ydinpolttoaineen ja radio-aktiivisen jätteiden määristä sekä arviot tulevista määristä (kansallisen ohjelman kohta 5) sekä alueelleen sijoittuvan toiminnan merkittävistä virstanpylväistä ja aikatauluista (kansallisen ohjelman kohta 9). Eurajoen kunta haluaa toimia aktiivisesti ja olla mukana tiiviisti niissä keskusteluissa, jotka koskevat Eurajoella tapahtuvaa käytettyä ydinpolttoainetta tai radioaktiivista jätettä koskevia sijoituskysymyksiä.

Lisäksi Eurajoen kunta katsoo, että mahdollisten Suomeen tulevien pienreaktoreiden (pienet modulaariset laitokset, SMR:t) osalta näiden käytetyn polttoaineen ja muun radioaktiivisen jätteen osalta tulee käynnistää mahdolliset kuulemismenettelyt hyvissä ajoin ennen päätösten tekemistä ja hyväksyntöjen antamista ja kunnalla tulee olla päätösvaltaa alueelleen mahdollisesti aiottujen uusien jätteiden sijoittamisesta tai sijoittamatta jättämisestä.

Eurajoen kunnan näkemyksen mukaan loppusijoituspaikkakunnalla on oltava jatkossakin nykyistä vastaava päätösvalta loppusijoitusta päätettäessä. Kokemuksemme mukaan paikallisella näkemyksellä on iso merkitys loppusijoituksen hyväksyttävyyden kannalta.

Piirainen Minna
Eurajoen kunta - Eurajoen kunnanhallitus